

Meer halen uit sportevenementen

Het concretiseren, aantonen en optimaliseren van de maatschappelijke meerwaarde van sport heeft de volle aandacht: ook voor sportevenementen is het in toenemende mate belangrijk. Als gemeente ondersteun je vaak sportevenementen omdat ze naast het bevorderen van top- en/of breedtesport andere belangrijke spin-off kunnen creëren. De vraag is hoe je dit proces als gemeente kunt stimuleren en sturen zodat het rendement van het sportevenement optimaal is. ➤

EVALUATIE BELEIDSKADER SPORTEVENEMENTEN

Het ministerie van VWS heeft de afgelopen jaren beleid gevoerd dat gericht is op optimale benutting van de economische en sociale meerwaarde van top- en breedtesportevenementen. Dat beleid omvatte onder andere het ondersteunen van een elftal pilots die experimenteerden met het versterken van de maatschappelijke spin-off bij sportevenementen. DSP-groep is al langere tijd bezig met de maatschappelijke waarde van sport en evalueerde eind vorig jaar het beleidskader pilots sportevenementen en ging dieper in op het begrip maatschappelijke spin-off.

In deze evaluatie stonden de side-events (activiteiten in aanloop naar, tijdens en na afloop van het evenement) centraal, en de meerwaarde die side-events (kunnen) hebben voor het creëren/versterken van maatschappelijke spin-off rondom een sportevenement. Side-events kunnen de aandacht en beleving dat een groot sportevenement met zich meebrengt gebruiken om in de aanloop van, tijdens en na het evenement een bijdrage te leveren aan het vergroten van de maatschappelijke spin-off.

Een kleine greep uit de diverse pilots

■ Join the Table, een breedtesportprogramma gekoppeld aan het WK Tafeltennis 2011. Een van de vier doelgroepen was het bedrijfsleven. Tafeltennis is geïntroduceerd als bedrijfssport en er is een laddercompetitie opgezet met als hoogtepunt finales tijdens het WK Tafeltennis in Ahoy Rotterdam.

■ Het WK CP¹ Voetbal in Drenthe heeft in aanloop van het toernooi clinics georganiseerd op pleinen in de speelsteden en op scholen, aangevuld met een lespakket. Dit alles om bewustzijn rond CP voetbal (en gehandicaptensport in het algemeen) te vergroten.

■ De KNWV heeft een vliegende en bestuurbare camera ontwikkeld om de zeilsport beter in beeld te brengen. Door unieke en veel goedkopere beelden via internet aan te kunnen bieden groeit de (internationale) bekendheid van de sport, vooral onder jongeren.

■ Via Vierdaagse 50+ is een trainings- en begeleidingsprogramma ter voorbereiding op de Nijmeegse Vierdaagse. Onder het motto 'een tweede sportcarrière' trainden 50-plussers onder deskundige begeleiding voor deelname aan de Nijmeegse Vierdaagse met als doel de uitval onder deze groep te verlagen.

■ De FBK City Games brachten atletiek letterlijk dichterbij de mensen. Allerlei activiteiten in de binnenstad van Hengelo, met als hoogtepunt kogelstoten op de grote markt, vergrootten de beleving van de sport en het hoofdevenement en gaven het evenement meer bekendheid in de regio.

EXPLICITEREN MAATSCHAPPELIJKE SPIN-OFF

Om meer te halen uit sportevenementen is het belangrijk om eerst te expliciteren welke maatschappelijke effecten precies worden beoogd. Maatschappelijke spin-off omvat de (positieve maar ook

negatieve) effecten die merkbaar en meetbaar zijn in de samenleving als gevolg van het plaatsvinden van een top- of breedtesportevenement. Die effecten kunnen liggen op zes themagebieden: *Gezondheid & Vitaliteit, Participatie & Cohesie, Beleving & Ervaring, Economie & Werk, Milieu & Innovatie en Imago & Identiteit*. Tussen deze thema's bestaan uiteraard raakvlakken. Bijvoorbeeld: wanneer een sportevenement wordt ingezet voor de bevordering van de gezondheid kan dat – op de lange termijn – ook positieve economische spin-off opleveren.

MEETBAAR MAKEN

De volgende stap is om die maatschappelijke effecten, of spin-off, te concretiseren in (meetbare) prestatie indicatoren. Daarmee kun je immers na afloop hard maken dat alle inspanningen en investeringen het waard zijn geweest. Dat biedt een belangrijke legitimering voor sportevenementen. Het meten van maatschappelijke spin-off is lastig, maar niet onmogelijk. Het gaat erom een aannemelijk verband tussen activiteiten (zoals bepaalde side-events en/of het hoofdevenement) en de effecten (maatschappelijke spin-off) inzichtelijk te maken.

Wat kun je als gemeente doen?

■ Ten eerste is het voor gemeenten zinvol om de ontwikkeling en organisatie van side-events bij een groot sportevenement te stimuleren. Als je meer maatschappelijke spin-off wilt halen uit het sportevenement dan is het essentieel om bij het plannen en organiseren van activiteiten

“Om meer te halen uit sportevenementen is het belangrijk om eerst te expliciteren welke maatschappelijke effecten worden beoogd”

vooraf goed te bedenken wat je wilt bereiken binnen de zes themagebieden. Als gemeente is het belangrijk om daarover bewustzijn te creëren bij de evenementenorganisatie en heldere verwachtingen te scheppen. Dat kan bijvoorbeeld door dit op te nemen in subsidievoorwaarden.

■ Ten tweede is het belangrijk om als gemeente zelf ook te kijken binnen welke zes themagebieden het sportevenement een bijdrage kan leveren. Een bijdrage aan bijvoorbeeld gemeentelijke doelstellingen op het gebied van gezondheid, welzijn, sportstimulering of citymarketing. De positieve factoren en sfeer die tijdens een sportevenement vaak aanwezig zijn (de aandacht in de media, de extra bezoeken aan de stad, de enthousiaste reacties van bezoekers, deelnemers en bewoners maar ook de eventuele intenties om te gaan sporten/gezonder te leven/vrijwilligerswerk te gaan doen) kunnen worden omgezet in meer duurzame veranderingen. Gemeenten kunnen gebruikmaken van het positieve momentum en de kracht die sport losmaakt.

■ Ten derde is het belangrijk om te kijken welke rol de gemeente zelf kan spelen bij de organisatie en planning van het sportevenement. De gemeente kan een belangrijke rol spelen als intermediair. Bijvoorbeeld tussen onderwijs en sport wanneer de doelgroep jeugd is; de gemeente kan een belangrijke bijdrage leveren aan de afstemming tussen het onderwijs en het sportevenement om te voorkomen dat scholen overbelast raken door allerlei verzoeken voor deelname

“Gemeenten kunnen gebruikmaken van het positieve momentum en de kracht die sport losmaakt”

aan bijvoorbeeld sportprogramma's of clinics.

■ Een vijftal sturingselementen is het vierde aandachtspunt. We onderscheiden een aantal sturingselementen met betrekking tot de organisatie van sportevenementen die de kans op succes om maatschappelijke spin-off te creëren vergroten. Aandacht voor een aantal belangrijke keuzes in de voorbereiding resulteert in een positieve uitwerking in het verdere verloop en op de te bereiken resultaten.

Deze sturingselementen zijn:

Doelgroep

Het bepalen van de juiste doelgroep is sterk bepalend voor het succes van de side-events. De vraag wat organiseer je voor wie en waarom? moet vooraf een duidelijk antwoord krijgen.

Schaalniveau

Het bereik van de side-events is vaak afhankelijk van het schaalniveau van het hoofdevenement (lokaal, regionaal of (inter)nationaal). Het schaalniveau bepaalt de samenwerkingspartners.

Intensiteit

De doelstelling bepaalt de intensiteit van een side-event: zien, beleven of meedoen. Voor doelstellingen

op het gebied van sportstimulering is bijvoorbeeld meedoen (hoogste intensiteit niveau) een must, terwijl doelstellingen op het gebied van imago of economie kijken of beleven voldoende is.

Looptijd

Voor spin-off op langere termijn, zoals gedragsveranderingen, is een nazorgfase essentieel. Alleen met een doorlopend programma kan daadwerkelijk gedragsverandering plaatsvinden. Lokale sportaanbieders en andere lokale partners spelen hierin een onmisbare rol.

Organisatie

De organisatievorm en samenwerkingspartners bepalen voor een groot deel de koppeling tussen het hoofdevenement en de side-events. De koppeling tussen side-events en het hoofdevenement moet duidelijk zichtbaar zijn opdat iedereen ervan kan profiteren.

MEER INFORMATIE

Meer weten over de opbrengsten van de pilots, de uitwerking van de themagebieden en tips voor het optimaliseren van maatschappelijke spin-off van sportevenementen? Ga naar www.dsp-groep.nl en download het rapport en/of de brochure of neem contact op met Marieke de Groot, mdegroot@dsp-groep.nl of 020 – 625 7537.

² CP voetbal wordt gespeeld door voetballers die als gevolg van een hersenbeschadiging een motorisch probleem hebben.